



## Výstava PRAGA 2018 už klepe na dveře

WORLD STAMP EXHIBITION

PRAGA  
2018

Do výstavního jubilejního roku 2018 jsme úspěšně vstoupili smluvním uzavřením **generálního partnerství s Českou poštou, s. p.** To nám umožní dodržení plánovaného rozsahu výstavy s odpovídajícím materiálovým i finančním zabezpečením. Spolu s udělenou **Záštítou prezidenta republiky** můžeme konstatovat, že Světová výstava poštovních známek PRAGA 2018 má zajištěny veškeré podmínky k úspěšnému naplnění svých cílů.

Hlavním zdrojem informací o průběhu přípravy výstavy doma i v zahraničí jsou webové stránky [www.praga2018.cz](http://www.praga2018.cz), které jsou průběžně aktualizovány. V lednu 2018 zde byl uveřejněn první **Bulletin** výstavy, který byl vydán i v tištěné podobě. Druhý Bulletin, opět elektronicky i v klasické tištěné podobě, vyjde v polovině května.

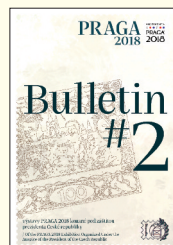
Organizační výbor výstavy díky obětavé spolupráci společnosti **EUROPRINTY sro.** průběžně zajišťuje tisk výstavních plakátů, letáků a dalších tiskovin, kterými je výstava propagována na filatelistických akcích u nás i v cizině. V zahraničí úspěšně spolupracujeme s vydavatelem časopisu **FIP-FLASH**, s vydavatelem časopisu **FEP NEWS** a s naším výhradním obchodním partnerem firmou **C. G. Auktions**. Na některých filatelistických akcích nám s distribucí tiskovin významně pomáhá i pořadatel **Veletrhu Sbératel Praha**. Články a logo PRAGA 2018 jsou průběžně uveřejňovány v cca 25 tiskovinách přátelských filatelistických společností po celém světě.

Ve dnech 21. a 22. ledna byl v Praze na kontrole připravenosti výstavy oficiální konzultant FIP Bernard Jimenez z Francie. Organizační výbor výstavy při jednání s ním zastupovali V. Vaníček, J. Sedlák a L. Kunc. Konzultant se podrobně zajímal o práci organizačního výboru a jeho problémy, projekt výstavy, spolupráci s národními komisaři a přípravu mezinárodní jury, předpokládané náklady a výnosy, plánované semináře a přednášky, doprovodný program, zajištění ubytování pro oficiální účastníky, jejich stravování a dopravu, ochranu a pojištění exponátů, spolupráci s partnery, reklamu a marketing, celní služby a další. Jedním z bodů programu byla podrobná prohlídka výstavních prostor a zázemí obou výstavních lokalit. Hlavní jednání bylo proto vedeno v kongresovém hotelu **Clarion**, kde jsme zajistili i prohlídku všech výstavních prostor. Druhý den se uskutečnilo jednání v **Poštovním muzeu**, kde bude umístěna soutěžní třída filatelistické literatury, a i toto jednání bylo spojeno s prohlídkou budoucích výstavních prostor. Setkání se aktivně zúčastnili i představitelé Poštovního muzea, jeho ředitel J. Střecha a vedoucí oddělení správy sbírkového fondu J. Kramář.

Důležitým tématem návštěvy konzultanta FIP byla i kontrola a potvrzení výběru exponátů. Jejich základní výběr provedl FIP podle stanovených limitů a kvalifikačních předpokladů, samozřejmě s přihlédnutím k dané kapacitě výstavních prostor. O účast na pražské výstavě je totiž velký zájem prakticky na celém světě. Přihlášeno bylo 740 exponátů s celkovým požadavkem na 3.200 výstavních ploch. Kapacitní možnosti výstavy jsou však jen 1.500 ploch, a proto bylo nutné více než polovinu přihlášených exponátů odmítnout. To se však zdaleka nedotklo českých vystavovatelů, kde, na rozdíl od ostatních zemí, byla přijata většina – přesně 34 ze 41 přihlášených exponátů (tedy 83 %). A dále, prosadili jsme i účast všech zahraničních exponátů s tematikou související s Československem. Návštěvníci se tak mohou těšit na opravdu pestré nabídky výstavních exponátů tematicky souvisejících s hlavními cíli výstavy, tedy 100. výročí vzniku Československa, vydáním jeho prvních poštovních známek, 100. výročí založení Poštovního muzea, 100. výročí konce I. světové války a 25. výročí vzniku České republiky. Na výstavě tak bude k vidění 377 exponátů z více než 70 zemí.

**Vít VANÍČEK**, předseda organizačního výboru PRAGA 2018

Práve vyšel k výstavě PRAGA2018 Bulletin č. 2, který obsahuje zajímavé informace pro naše sběratele o místě konání výstavy - Kongresovém hotelu Clarion Praha 9, o filatelistickém veletrhu Expo (bude se konat v kongresovém centru hotelu Olympik) a o dalších doprovodných filatelistických akcích. Zájemci z dálky či z ciziny jistě uvítají seznam hotelů, se kterými spolupracujeme. Jsme rádi, že na naši výstavu přijde 70 národních komisařů, kteří přivezou exponáty, propagující jejich vlast. Bulletin si lze stáhnout a prohlédnout na webových stránkách <https://www.praga2018.cz/wp-content/uploads/praga-bulletin-2.pdf>



### EDITORIAL

#### Padesát na padesát

Původně jsem zamýšlel věnovat dnešní úvodník komentáři k výsledkům čtenářské ankety o nejkrásnější českou známku roku 2017. Je totiž pozoruhodné, jak se téměř ke každé známce naše veřejnost rozdělí 50/50. Jedni známku vychválí, jiní napíší, že nemusela vyjít. Kdo chce psa bít, vždycky si hůl najde, říká lidová moudrost. Proto jako osvěžení působí text dopisu, který mi zaslal náš mladý kolega pan Lubor Kunc. Posuďte sami.

„Vážený pane Šolci, v návaznosti na naši diskusi na březnovém Předsednictvu SČF chci navrhnout do emisního plánu České pošty pro rok 2020 poštovní známku připomínající 100. výročí ukončení činnosti Čs. polní pošty (1918-1920) a Legionářské polní pošty v Rusku (1918-1920). Oba poštovní systémy fungovaly v nelehkých bojových podmínkách období první světové války, legionářský systém pokrýval podstatnou část Sibiře, náš tuzemský systém polních pošt podporoval čs. vojenské jednotky na Těšínsku, Moravě, Slovensku a Podkarpatské Rusi. Obě polní pošty přispěly nemalou měrou ke vzniku Československa a udržení jeho území proti nepřátelským útokům. Vagón polní pošty je i součástí Legiovaku, který bude v roce 2020 velmi aktivně připomínat návrat našich legionářů z Ruska. Na rok 2020 bude připadat dále 80. výročí založení Čs. polní pošty ve Francii (1940) a následně přenesení Čs. polní pošty do Velké Británie (1940).



Česká ani Československá pošta dosud nevydala poštovní známku s námětem polní pošty, Slovenská pošta již tak učinila roku 2007. Děkuji Vám za tlumočení mého návrhu komisi připravující nová vydání českých známek. S pozdravem Lubor Kunc.“

Komisi jsem samozřejmě s originálním námětem pana Kunce už písemně seznámil a budu jej podporovat. Slučuje se v něm technika, historie poštovníctví, příkladné vlastenectví našich vojáků a legionářů. Pokud má naše filatelie mladé přemýšlivé členy, má i jistotu, že přežije i nové problematické podmínky, mající objektivně dopad i na způsob trávení volného času mládeží i širokou veřejností.

**Josef ŠOLC**, šéfredaktor INFORMACÍ SČF

### SLOVO TAJEMNÍKA SČF



#### Vážení kolegové, vážení přátelé!

Blíží se léto a s ním se aktivita řady z nás přesouvá na zahrádky a skleníky s tím, že filatelie musí přes léto počkat. Jako tajemník SČF bych byl ale rád, aby si v letních měsících zachovali pracovní schopnost alespoň členové výborů jednotlivých KF. Nastupující doba dovolených a cestování současně vytváří příležitost i pro případnou návštěvu Prahy a tím i sekretariátu SČF. Blíží se nám doba, kdy bude třeba zajistit výrobu členských premií. Zda to bude již klasický „černotisk“, nebo něco jiného, není prozatím rozhodnuto. V každém případě je třeba, aby ty KF, které dosud neuhradily členské příspěvky za rok 2018 (termín byl do konce března!), provedly úhradu nejpozději do konce května. Současně je třeba, aby při poukazování daných finančních částek byly uváděny i potřebné informační údaje, které jsou vždy sdělovány. Pokud na účet SČF dorazí částka např. 3.250,-Kč a jediným údajem je poznámka „členské příspěvky“, tak opravdu není v lidských silách zjistit, který KF to vlastně uhradil. Neumím si představit, že by P-SČF souhlasilo s tím, aby si sekretariát pořídil křišťálovou kouli, protože to už je asi jediná možnost, jak takoveto převody identifikovat. Ti opozdílci, kteří uhradí až po 30.5.2018, již musí počítat s tím, že členskou premií neobdrží, protože objednávka se realizuje počátkem června.

Naše INFORMACE SČF představují jeden ze základních informačních podkladů pro členskou základnu SČF. Bylo by proto nanejvýš vhodné, aby vedení jednotlivých KF s obsahem INFORMACÍ SČF seznamovalo na členských schůzích i členskou základnu, protože ne všichni odebírají časopis FILATELIE. Že se tomu ani zdaleka tak neděje, dokazují řady dotazů, směřovaných na sekretariát SČF, kdy se dotazující ptají na věci, které byly jasně a dostatečně zveřejněny právě v INFORMACÍCH SČF. Současně nám v nich chybí příspěvky z jednotlivých klubů o tom, co dělají, co se jim povedlo, co se jim nepovedlo, co by jejich členové chtěli atp., což by mohlo posloužit jako impuls pro další.

Bez ohledu na vše výše uvedené mi dovolu, abych Vám jménem svým i jménem pracovníků sekretariátu popřál příjemnou dovolenou, pěkné letní počasí a především načerpání energie pro další činnost v našem SČF.

**Julius CACKA**, tajemník SČF

# Usnesení 9. schůze předsednictva SČF, konané v sobotu 24. března 2018 v Domě filatelie, Klimentská 6, Praha 1

**Přítomni:** Beneš F., Cacka, Fencel, Helm, Kunc, Maleček, Musil, Müller, Münzberger, Svoboda, Šolc, Töpfer, Vaníček.

**Omluveni:** Chudoba, Okáč.

**Hosté:** Beneš V., Schindler, Vondráček (všichni RK).

**Služba sekretariátu:** Hanzlová.

**Předsednictvo SČF schválilo:**

1. návrhovou komisi ve složení: F. Beneš (předseda), Münzberger, Maleček a ověřovatele zápisu: Cacka, Vaníček;
2. program schůze dle pozvánky;
3. žádost KF 00-15 a KF 05-76 o jejich přeměně na pobočné spolky SČF;
4. výsledky hospodaření SČF za rok 2017 a definitivní návrh rozpočtu na rok 2018 (přednesl J. Cacka);
5. Etický kodex SČF;
6. udělení ocenění členům a funkcionářům SČF (seznam v příloze);
7. udělení ceny Miroslava Langhammera za rok 2018 V. Münzbergerovi.

**Předsednictvo SČF vzalo na vědomí:**

1. zprávu předsedy, místopředsedů a tajemníka o jejich činnosti od 8. schůze P-SČF;
2. informaci tajemníka SČF o plnění plánu práce SČF za rok 2017;
3. zprávu Revizní komise SČF o revizi hospodaření 2. čs. filatelistické výstavy ve Žďáru/S. 2016 a ukládá tajemníkovi SČF provést ve zprávě navržená opatření;
4. informaci P. Fencla o založení OS Kosmos;
5. informaci V. Vaníčka o uzavření a plnění Smlouvy o generálním partnerství při pořádání Světové výs-

tavy poštovních známek PRAGA 2018 s Českou poštou, o skutečnosti, že záštitu nad výstavou převzal prezident republiky, o průběhu příprav výstavy, dále že byl ukončen výběr exponátů, a to ve spolupráci s FIP (seznam bude uveřejněn na webu výstavy) a že byl vydán Bulletin č. 1, který je pro ZOJ SČF k dispozici na S-SČF a na webu výstavy.

**Předsednictvo SČF uložilo:**

1. místopředsedovi SČF J. Malečkovi dopracovat Podmínky pro udělování ocenění SČF;
2. M. Musilovi zveřejnit na webu SČF Směrnici pro hodnocení výstavních exponátů;
3. členům P-SČF do 8. 4. zaslat S-SČF podklady o plnění úkolů uložených Valnou hromadou SČF, aby S-SČF mohl připravit do konce dubna aktualizovaný plán činnosti na rok 2018, který pak bude předložen členům P-SČF k hlasování per rollam.

**Předsednictvo SČF revokovalo:**

své usnesení ze dne 2.12.2017 a novým národním komisařem pro výstavu NITRAFILA 2018 jmenovalo D. Schillera s tím, že Cacka dokončí administrativní práce, spojené s účastí čs.vystavovatelů na dané výstavě.

**Předsednictvo SČF vyslovilo poděkování:**

1. tajemníkovi SČF J. Cackovi za výsledky hospodaření SČF v uplynulém roce.

Příští schůze předsednictva se uskuteční v sobotu 23. června 2018 od 9,30 hod. v zasedací místnosti Domu filatelie v Praze 1, Klimentská 6.

**Zapsali:** F. Beneš, Maleček, Münzberger.

**Ověřili:** Cacka, Vaníček.

## Vyznamenání udělená předsednictvem SČF

Předsednictvo Svazu českých filatelistů schválilo na své 9. schůzi 24. 3. 2018 na základě návrhů z klubů, odborných společností a dalších organizačních jednotek vyznamenání pro následující členy SČF za jejich vynikající práci a přínos pro českou organizovanou filatelii:

**Děkovný dopis předsedy SČF**

Ivan Leiš, KF 00-15 Praha.

**Čestné uznání SČF za rozvoj filatelie**

Ladislav Čechák, KF 00-15 Praha.

**Čestné uznání SČF – I. stupeň**

Jan Starý, KF 01-56 Vlašim;

Zbyněk Loučný, KF 05-01 Hradec králové;

Gerhard Müller, KF 04-38 Lovosice.

**Čestné uznání SČF – II. stupeň**

Jindra Rybová, KF 01-56 Vlašim;

František Houda, KF 01-56 Vlašim;

Ladislav Kokta, KF 01-56 Vlašim;

Milan Němec, KF 01-56 Vlašim;

Karel Říha, KF 01-56 Vlašim;

Antonín Bednář, KF 02-04 Jindřichův Hradec;

Pavel Prýgl, KF 02-04 Jindřichův Hradec;

Tomáš Amler, KF 06-20 Kyjov;

Josef Dragoun, KF 01-05 Kladno;

Jaroslav Suchopárek, KF 01-05 Kladno.

**Čestné uznání SČF – III. stupeň**

Pavel Jech, KF 00-15 Praha;

Ladislav Macura, KF 01-71 Brandýs n. L.;

Antonín Novák, KF 01-71 Brandýs n. L.;

Jiří Šťavík, KF 01-71 Brandýs n. L.;

Jan Kohout, KF 02-04 Jindřichův Hradec;

Petr Maryška, KF 02-04 Jindřichův Hradec;

Miroslav Valach, KF 02-04 Jindřichův Hradec;

Vlasta Vodičková, KF 02-04 Jindřichův Hradec;

Josef Podvalský, KF 05-39 Jaroměř;

Miroslav Ponomarev, KF 05-39 Jaroměř;

Jan Stárek, KF 05-39 Jaroměř.

**Předsednictvo SČF všem vyznamenaným blahopřeje, děkuje za vykonanou práci a přeje do dalších let hodně radosti z filatelie!**

## FILATELISTICKÝ SLAVÍN

KF-04-02 Chomutov oznamuje členům a přátelům filatelie, že z našich řad odešel dlouholetý člen, člen výboru a správce novinkové služby pan **František LISEC**. Čest jeho památce. MVDr. Václav Svoboda, předseda KF

Na výročním setkání sekce KOSMOS bývalé České námětové společnosti byla 17.2.2018 jednomyslně schválena transformace sekce v samostatnou Odbornou společnost. Sekce KOSMOS tak, prozatím jako jediná, realizovala doporučení závěrečné Valné hromady České námětové společnosti, aby se její původní sekce po zániku ČNS přeměnily v samostatné odborné společnosti.

To, že se sekce KOSMOS jako první transformovala v odbornou společnost není náhoda, ale pouhé vyústění dosavadní aktivní práce této sekce. Ať se to někomu líbí nebo ne, faktem zůstává, že sekce KOSMOS byla v rámci ČNS jediná, která trvale aktivně pracovala a pracuje. Naprostá většina výsledků, které ČNS po léta vykazovala, byly z velké části výsledky práce sekce KOSMOS. Šlo jak o oblast úspěchů na výstavách doma a především v zahraničí, tak i o oblast kvalitního a pravidelného Zpravodaje, který je velmi kladně hodnocen jak doma, tak i v celé řadě evropských zemí. Vystavovatelé - členové sekce KOSMOS, jako Fenc, Veselý, Schiller, Pechánek a Cacka již léta úspěšně reprezentují SČF na domácích i na zahraničních výstavách. Sekce KOSMOS byla schopna od roku 1995 zorganizovat čtyři soutěžní oborové výstavy I. stupně (tři s mezinárodní účastí), z toho poslední s uznáním FEPA, realizovala řadu propagačních nesoutěžních výstavek a v neposlední řadě se i aktivně podílela na přípravě a realizaci několika výstav v zahraničí. Takovou bilanci nemůže bývalá ČNS předložit ani za celou

dobu své existence. O dalších sekcích, ale i některých OS, platí bohužel totéž. Co je základem těchto úspěchů? Je to pouze pár maličkostí:

- pracovitá parta ve vedení sekce;
- kvalitní a zajímavý Zpravodaj, včetně příspěvků zahraničních autorů;
- aktivní spolupráce s obdobně zaměřenými společnostmi v zahraničí;
- zapojení sekce do práce odpovídající sekce FIP;
- aktivní publikační činnost jak doma, tak i v zahraničí;
- schopnost zajistit si potřebné sponzory namísto věčného stěžování si na nedostatečnou finanční podporu ze strany SČF;
- aktivní spolupráce s Českou poštou, s.p. při vydávání odpovídajícího filatelistického materiálu;
- otevření sekce všem zájemcům o kosmickou problematiku. Vycházíme při tom z doporučení FEPA, které bylo jednotlivým členským svazům předloženo již v roce 1994.

Výše uvedené maličkosti se dají shrnout do jednoho slova: **PRÁCE**. Bez ní to totiž nejde. Jedná se však o práci, která není nijak finančně honorována a jde na úkor volného času. A toto se stává v poslední době kamenem úrazu. Jen v roce 2017 zanikly dva filatelistické kluby ne proto, že by nebyli členové, ale proto, že nikdo nebyl ochoten vykonávat potřebné funkce ve vedení klubů. A toto je problém, nad kterým by se měli členové SČF hluboce zamyslet.

**J. Cacka**, předseda OS KOSMOS

### Ocenění Society for Czechoslovak Philately

**Society for Czechoslovak Philately** („SCP“) je krajská filatelistická společnost, založená v New Yorku jako reakce na okupaci ČSR dne 15.3.1939. Příští rok oslaví tato organizace 80. výročí svého založení.

PRAGA 2018 je vhodnou příležitostí, jak ocenit čelné představitele SCP **vyznamenáním Svazu českých filatelistů**. U příležitosti výstavy se dne 17.8. bude konat večer krajských společností, během které bude vyznamenání předáno.

Členové SCP, schválení předsednictvem Svazu českých filatelistů k vyznamenání Čestným uznáním SČF za rozvoj filatelie:

1. **Chris Jackson**, současný předseda SCP
2. **Ludvík Svoboda**, dlouholetý funkcionář, bývalý předseda, vydavatel časopisu The Czechoslovak Specialist
3. **Jaroslav J. Verner**, dlouholetý funkcionář SCP, bývalý předseda, spoluautor monografie o PP Čs. legií v Rusku a autor knihy o PP Čs. legií ve Francii
4. **Henry Hahn** (in memoriam), dlouholetý funkcionář SCP a úspěšný vystavovatel čs. známek
5. **Charles Chesloe** (in memoriam), dlouholetý funkcionář SCP a znalec čs. poštovních známek
6. **Richard Palaschak**, dlouholetý funkcionář SCP
7. **Tom Cossaboom**, dlouholetý sekretář SCP a zástupce SCP u American Philatelic Society
8. **Mirko Vondra** (in memoriam), dlouholetý funkcionář, bývalý předseda a úspěšný vystavovatel

### KLUB PRAGA

Náklady na uspořádání jakékoli světové výstavy poštovních známek jsou dnes tak vysoké, že je nemůže nést žádný filatelistický svaz jen z vlastních zdrojů. Organizační výbor Světové výstavy poštovních známek PRAGA 2018 proto založil „**Klub PRAGA**“, jehož členem se může stát každý (osoba i firma), kdo se pořádání výstavy rozhodne podpořit finanční částkou v libovolné výši. Jde vlastně o návrat k dávné tradici – už první výstava PRAGA byla v roce 1938 uspořádána za nemalé podpory českých a slovenských sběratelů. Příspěvek je možné zaslat na bankovní účet č. 115-2251600237/0100 vedený u Komerční banky v Praze, který spravuje hlavní organizátor výstavy, Spolek Světová výstava poštovních známek PRAGA 2018, z. s., IČ 04873394, založený Svazem českých filatelistů.

KLUB PRAGA je součástí tohoto spolku, a výše příspěvku není jinak omezena. Přijetí každého příspěvku bude Organizačním výborem Světové výstavy PRAGA 2018 potvrzeno a následně bude jméno přispěvatele zveřejněno na webových stránkách [www.praga2018.cz](http://www.praga2018.cz) v pořadí, v jakém byl příspěvek přijat. Jména těch, kdo přispějí částkou minimálně 1.000 Kč, budou zveřejněna ve výstavním katalogu PRAGA 2018, a tak vlastně navždy spojena s výstavou PRAGA 2018. Všem, kdo chystanou výstavu jakoukoliv částkou podpoří, děkujeme!

**Organizační výbor Světové výstavy PRAGA 2018**

[www.praga2018.cz](http://www.praga2018.cz)

## Brněnská oslava Remkova letu

Moravská metropole se stala dějištěm hlavních oslav 40. výročí kosmického letu, díky němuž se Československo stalo třetí zemí světa, která vyslala kosmonauta na oběžnou dráhu.

Náš první a jediný kosmonaut, ale vlastně i první Evropan ve vesmíru, má výjimečný vztah k městu Brnu. Už jako školák chodil do astronomického kroužku na Kraví hoře, jako začínající pilot zde absolvoval první let na stroji MIG 21 a později se stal patronem restartu Hvězdárny a planetária Brno.

Výstava **Vladimír Remek – 40 roků od letu prvního Českoslováka do kosmu**, Technické muzeum v Brně, 7. března 2018

Výstava návštěvníkům přiblížila nejen kosmonauty z projektu Interkosmos, ale ukázala i zajímavosti, které doprovázely let Vladimíra Remka. V expozicích TMB bylo např. oblečení z výcviku a další části výstroje, původní obaly potravin, fotografie ze soukromého archivu Vladimíra Remka či malé drobnosti, které kosmonauty na jejich cestě doprovázely. Vystaven byl i originál populárního Krtečka, který Andrew Feustel (jehož manželka je českého původu) vzal na výlet do vesmíru v raketoplánu Endeavour v květnu 2011. K vidění byla i československá státní vlajka, která byla v prosinci 1972 na Měsíci díky Eugenu Cernanovi – po otci byl slovenského a po matce českého původu. Výstava skončila 10. června.



Zahájení výstavy v brněnském Technickém muzeu, v první řadě zleva: Roman Romaněnko, Rumun Dumitru Prunariu, Maďar Bertalan Farkas, Sigmund Jähn z někdejší NDR, polský kosmonaut Miroslaw Hermaszewski a domácí posádka Oldřich Pelčák a Vladimír Remek.

Vladimír Remek spolu s dalšími devíti kolegy kosmonauty otevřeli výstavu v Technickém muzeu v Brně s názvem Vladimír Remek - cesta ke hvězdám. Muzeum ji připravilo ke 40. výročí prvního letu československého kosmonauta do vesmíru, který se uskutečnil 2. března 1978. „Výstava mapuje událost, kdy jsme se dostali mezi kosmické giganty, kteří dělali průzkumné kosmické lety. Některé výzkumy na kosmické lodi Saljut se dělaly i pod vedením českých vědců. Na výstavě je mimo jiné vidět pec podobná té, v níž se dělaly pokusy s kovy ve stavu beztláče“, řekl ředitel muzea Ivo Štěpá-

nek. Výstava je podle něj udělaná tak, aby si i mladá generace dokázala utřídit historické okamžiky.

Do Brna dorazil Remkův kolega z výcviku Oldřich Pelčák a Jurij Romaněnko, který se s Remkem setkal na kosmické stanici Saljut 6. Přiletěl také jeho syn Roman Romaněnko. Dalšími hosty byli polský kosmonaut Miroslaw Hermaszewski, Sigmund Jähn z někdejší NDR či Maďar Bertalan Farkas a další, většinou první kosmonauti ve své zemi.

„Jsem rád, že muzeum tuto výstavu udělalo, protože nejen mapuje historii, ale je také inspirací pro budoucnost“, řekl Remek, který si prý perfektně pamatuje, co kdy kde dělal, ale čím dál hůř si na to vzpomíná. Letos v září mu bude 70 let.

### 12:05 dva průlety letounů JAS Gripen nad Brnem

Na počest kosmonautů se byl první průlet naplánován v 12 hodin a 5 minut nad středem města Brna ve směru od Zábřovic směrem na Špilberk. Druhý průlet byl naplánován od Králova Pole ve směru na Komárov s odletem z Brna.

### Příležitostná přepážka České pošty

Od 13 do 17 hodin byla na Hvězdárně a planetáriu Brno zřízena zvláštní přepážka České pošty, na které bylo k dispozici příležitostné razítko ke 40. výročí letu prvního československého kosmonauta Vladimíra Remka do vesmíru. K tomu si mohli sběratelé zakoupit přitiskovou dopisnici a také dopisnici k 40. výročí kosmické pošty. Přibližně od 14 do 15 hodin měl autogramiádu československý kosmonaut Vladimír Remek. Vystaveny byly také filatelistické materiály s kosmickou tematikou a dále ve vitrině bylo k vidění razítko a po-duška, které byly na palubě Saljutu 6.



Dopisnice vydaná u příležitosti setkání s příležitostným razítkem k akci podepsaná všemi přítomnými kosmonauty.

### 40 let od úžasného dobrodružství

Zájem o Remka předčil očekávání pořadatelů. Na podpis našeho kosmonauta čekaly stovky lidí. Zájem potěšil i samotného kosmonauta. Vladimír Remek odstartoval z kosmodromu Bajkonur v Kazachstánu ve čtvrtek 2. března 1978. Velitelem dvoučlenné posádky



*Díky značnému zájmu o autogramiádu, shlédlo výstavku mnoho návštěvníků.*

Sojuz 28 byl Alexej Gubarev. Necelých devět minut stačilo k tomu, aby se loď Sojuz dostala na oběžnou dráhu Země. V dalších hodinách vystoupali do stejné výšky jako orbitální základna Saljut 6, na které již pracovali palubní specialisti Georgij Grečko a velitel Jurij Romaněnko. Následné spojení obou kosmických těles se odehrálo v pátek 3. března.

Cílem výpravy Sojuz 28 bylo mj. šest experimentů, které připravili českoslovenští odborníci. V experimentu nazvaném *Chlorella* sledovali rozmnožování řas v podmínkách kosmického letu. Experiment *Tepelná výměna* porovnával subjektivní pocity tepla s objektivním měřením teploty na povrchu těla. Zajímavé bylo měření okysličování tkání kosmonautů. Vladimír Remek před startem, během letu i po přistání vyplňoval speciální dotazníky *Supos*. Studovala se také extinkce, tedy změny jasnosti hvězd při jejich západu v zemské atmosféře. Čistě technologický experiment byl *Morava-Splav*. Ten využíval pec k roztavení a pomalému regulovanému chladnutí chloridu měďného a olovnatého a chloridu stříbrného a olovnatého.

V pátek 10. března se Gubarev a Remek rozloučili s hlavní posádkou a měkce přistáli v Kazachstánu. Na návrat do vlasti ale musel Vladimír Remek počkat až po přistání stálé posádky Saljutu 6. Do Československa všichni přiletěli 27. dubna 1978.

Vladimír Remek se stal po Juriji Gagarinovi v pořadí 87. člověkem, který letěl do vesmíru. Současně je prvním nesovětským a neamerickým kosmonautem. Některé jeho výzkumy – především lékařsko-biologické a tavení materiálů – byly ve své době zcela jedinečné. Také Saljut 6 se stal výjimečný, byla to totiž první funkční základna pro dlouhodobé i krátkodobé posádky. Z jejího odkazu čerpají podobné projekty dodnes.

### **Vzpomínky na let**

Když se v roce 1978 stal Vladimír Remek prvním Čechoslovákem ve vesmíru, sám netušil, že zůstane i jediným. Své zážitky od té doby vyprávěl již mnohokrát a popsal je i ve dvou knihách. O letu v Sojuzu 28 a pobytu na orbitální stanici Saljut 6 dodnes mluví s velkým zaujetím a vzpomíná na tolik podrobností, jako by to bylo nedávno. Od okamžiku, kdy se první Čechoslovák vypravil na oběžnou dráhu, uplynulo 40 let.

Loď Sojuz 28 odstartovala z kosmodromu Bajkonur 2. března 1978 odpoledne. Remek řekl, že prožíval „předstartovní horečku“. „Nebál jsem se o svůj život,

*ale samozřejmě mi šlo něco hlavou - i to, že před námi byli lidé, kteří zahynuli. Předstartovní horečka ale nemůže přerůst ve strach, jenž by bránil ve vykonávání smysluplné činnosti, pro kterou jsem byl určen“, řekl. Nejtěžší chvílí byla doba těsně před startem rakety. Remek a velitel Alexej Gubarev provedli všechny kontrolní operace, na které byla plánována časová rezerva. Do startu však stále ještě zbývalo 20 minut. „Ležíte v křesle, čekáte na start rakety, jenž je přesně určený, a lidově řečeno nemáte do čeho píchnout. Pak člověka napadají různé myšlenky. Ale jak se odstartuje, opadne to“, popsal Remek.*

Náročnou fází bylo také navedení na oběžnou dráhu a sblížení a spojení s orbitální stanicí Saljut 6, na které tou dobou již dva a půl měsíce pracovali kosmonauti Jurij Romaněnko a Georgij Grečko. Právě tyto manévry bylo potřeba udělat v době, kdy Remka ani Gubareva ještě nepřešla nevolnost spojená s pobytem v beztlízném stavu. „*Nejhorší byl první a druhý večer. Člověk musí prokázat určitou vůli a pracovat. Když si na beztlízný stav organismus zvykne, je to parádní věc. Nemáte žádná omezení, můžete se pohybovat volně v prostoru*“, vylíčil bývalý kosmonaut.

Spojení se Saljutem 6 se uskutečnilo jinak, než si ho kosmonauti nacvičili. Připravovali se totiž na spojení na osvětlené straně oběžné dráhy, řídicí středisko ale rozhodlo, že manévr se má uskutečnit tak, aby se dal pozorovat ze Země. Pro kosmonauty to znamenalo zásadní změnu světelných podmínek. „*Museli jsme si s tím poradit. Bylo to docela náročné, ale proběhlo to hladce. Měli jsme odchylku při spojení asi 3,5 centimetru od středu osy, to bylo vynikající. Naprostá paráda*“, popsal Remek.

Stejně jako Gubarev i on na Bajkonuru absolvoval desetidenní rychlokurz zubařství. Kosmonauti Grečko s Romaněnkem si totiž stěžovali na bolest zubů a astronauti, kteří za nimi letěli, měli být schopni v případě potřeby odvrátit plombu. „*Když jsme přiletěli, Alexej se zeptal: Tak koho tady bolí zuby? Máme s sebou vrtačku. Grečko, který se s ním znal a dříve spolu létali, dobře věděl, že Gubarev žádný zubař není. S nadějí se podíval na mě a zeptal se, jak dlouho jsem se připravoval. Když jsem mu řekl, že na Bajkonuru deset dní, tak si zuby vrtat nenechal*“, vylíčil Remek přilet na Saljut 6.

Zcela mimoděk se mu při pobytu na stanici podařilo objevit vylepšení pro spánek, které pak zapsal také jako jeden z výsledků. Spát v beztlízném prostoru totiž není jednoduché a kosmonauti si k usnutí pomáhali různě. „*Člověku vadí, že když má usnout, nespočine mu hlava a tělo na lůžku. Řeší se to například takovou jakoby kapucí, která se přitáhne k opasku, aby imitovala tlak na hlavu. Někteří kosmonauti si spací vak upnuli ke stěně stanice, aby měli hlavu zafixovanou mezi přístroji*“, popsal Remek. On sám váhal, zda si má vak natáhnout přes celou hlavu, nebo zapnout pod krkem. Ani jedna varianta mu úplně nevyhovovala, nakonec si ho umístil tak, že měl jeho lem kolem temene hlavy. Když uvolnil ruce před hrudníkem, vak mírně napjal a lem vytvořil lehčí tlak na hlavě. „*Imitovalo to spočinutí hlavy na polštáři. Tak jsem to pak dělal celý zbytek letu*“, řekl.

Dnešní kosmonauti to podle něj mají se spaním jednodušší, používají spací kóje, kde jsou odděleni od hluku v kabině. „Za nás tam všechno cvakalo, hučely ventilátory a bylo to jako spát ve výrobní hale“, popsal Remek.

Ze svého pobytu v kosmu si přivezl suvenýr, jenž ho inspiroval k zajímavé zálibě. „Jsou to hodinky, které jsme dostali jako součást výbavy a mohli si je nechat. Je to mechanický chronometr, původně letecké hodinky. Mám je uložené dodnes v trezoru v bance. Svým způsobem to byl začátek toho, že jsem hodinky začal sbírat“, řekl. Dodal ale, že sběratelství u něj nepřerostlo v takovou vášň, že by si hodinky sám sháněl a kupoval - schraňuje jen ty, které dostane darem.

Po návratu z vesmíru první československý kosmonaut doufal, že se tam zase někdy podívá. „Nyní jsem ale realista. V září mi bude 70 let a samozřejmě bych neprošel kritérii, která na mě byla tehdy kladena“, uvedl. Pokud mu to jeho zdravotní stav umožní, chtěl by se vrátit aspoň ke sportovnímu létání.

Do konce ledna letošního roku působil Remek jako velvyslanec České republiky v Rusku. „Nyní mi začalo období, kterému Angličané říkají Fully Retired. Rozhodně bych se nechtěl nikde uvázat k pracovnímu poměru, maximálně poskytovat konzultace nebo přednášet. Padly i návrhy, zda bych nechtěl jít do politiky, ale zatím se necítím, že bych chtěl podniknout něco takového“, řekl Remek.

**Petr Fencel**

## Speciální výstava v RSVK v Praze

U příležitosti 40. výročí letu našeho kosmonauta se ve vstupní části Ruského střediska vědy a kultury (RSVK) v Praze konala filatelistická výstava. Navázala na předchozí úspěšné výstavy realizované naší společností ve spolupráci s RSVK. Speciálně pro toto výročí spojili své síly tři vystavovatelé kosmických exponátů. Ze svých sbírek či exponátů vybrali listy zaměřené na historický let Sojuzu 28. Na výstavě byly vystaveny ukázky ze sbírek sběratelů - filatelistů, kteří tematiku letu našeho kosmonauta zpracovali zcela odlišně, a tím představili tvůrčí způsob prezentace filatelistického materiálu na velmi úzké téma. Touto akcí se tak opět naše sekce zviditelnila i v rámci činnosti na poli organizované filatelie.

Námětový způsob prezentace zvolil Petr Fencel. Představil vybranou část ze svého soutěžního exponátu s názvem Československé stopy ve vesmíru. Z tohoto exponátu (o rozsahu 80 listů) byly představeny listy za-

měřené na přípravu a let Vladimíra Remka. Výběr přináší i životopisné údaje.

Podobně, avšak jiné zpracování přináší Miloslav Veselý z Prahy ve svém jednorámovém exponátu nazvaném První československý kosmonaut. S tímto exponátem se vystavovatel úspěšně účastnil i mezinárodních filatelistických výstav (proto texty v angličtině).

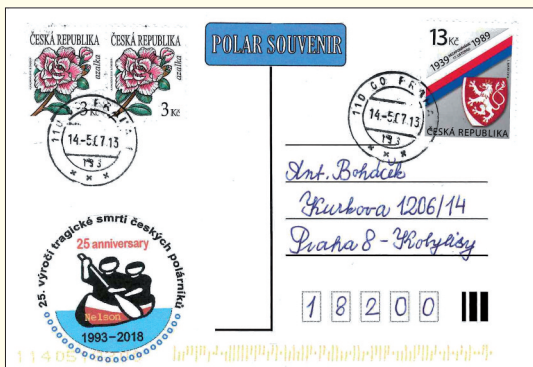
Filatelistický výzkum prezentoval Julius Cacka, který vybral ukázku ze svého exponátu zaměřeného na studium sovětských kosmických razítek. Závěr výstavy tvořila ukázka listů z jeho sbírky podpisů. Vybrané listy dokumentují hlavní posádku i posádku záložní.

Výstavu zahájil zástupce ředitele RSVK Oleg Soloduchin, poté účastníky zahájení pozdravil jménem OS Kosmos a jménem SČF Julius Cacka. Závěr zahájení obstaral Petr Fencel komentovaným promítnutím vybraných celistvostí k letu našeho kosmonauta. Výstava trvala do 16. března.

**Petr Fencel**

## Iniciativa filatelistů - polárníků

Po nedávném rozpadu České námětové společnosti se její sekce Polární filatelie přettransformovala do odborné České polární společnosti, jak doporučilo předsednictvo SČF. Společnost vydala již 81. číslo svého odborného Polárního zpravodaje, jehož obsah přinesla ve stručném výtahu FILATELIE 5/2018, str. 46. Speciálním edičním počinem bylo vydání filatelisticky laděné příležitostné pohlednice k připomenutí 25. výročí tragické smrti českých polárníků a cestovatelů: dvačtyřicetiletého Miroslava Stuchlíka (Mořina u



Berouna) a jedenadvacetiletého Kamila Suchánka (Zlín). Oba polárníci zahynuli 14. května 1993 za neznámých okolností při návratu z jihokorejské stanice King Sejong na ostrov Krále Jiřího, přes plovoucí krami pokrytý Fildesův průliv na ostrov Nelson. Tam byla česká stanice. Plánovaná trasa jejich cesty měřila 12 km. Zrádná ledová tříšť v průlivu se však stala osudnou pro kánoe obou odváživců. Za rok poté je úřady státu Chile prohlásily za mrtvé. Čest jejich památce.

**Josef Šolc**

## Výstava k jubileu konce První světové války



Italská filatelistická federace se rozhodla oslavit letošní výročí ukončení Velké války národní výstavou s mezinárodní účastí **ITALIA 2018 THE GREAT WAR**, která se bude konat od 23. do 25.11.2018 v prostorách Výstaviště ve Veroně (hala 9) pod záštitou Evropské filatelistické federace FEPA, Mezinárodní asociace filatelistických novinářů AIJF, Evropské filatelistické akademie a za spoluúčasti Italské pošty.

Jak napovídá samotný název výstavy, jejím předmětem budou výhradně exponáty týkající se První světové války vystavované ve třídách tradiční filatelie, poštovní historie, námětové třídy, třídy celin a třídy cartes-maximum. Rozsah exponátu může činit 5-10 ráků po 12 listech (německý systém). Výstavní poplatek činí 40 € za každý výstavní rám bez ohledu na výstavní třídu. Pro exponáty je vyžadována kvalifikace – získání alespoň 75 bodů (pozlacená medaile) na národní výstavě. Každý vystavovatel může představit i více exponátů. Výstava bude probíhat paralelně na webových stránkách Italské filatelistické federace (skeny exponátů) a ve výstavních prostorách (fyzický exponát). Vystavovatelé nebudou odměňováni medailí, ale digitálním diplomem.

Organizátoři zvolili inovativní způsob organizování výstavy při výrazném zapojení elektronických nástrojů, kdy jednotlivé státy nejsou zastoupeny národními komisaři, ale vystavovatelé jsou v přímém kontaktu s organizačním výborem výstavy a to elektronickou formou. Na výstavní webové stránce [www.italia2018.eu](http://www.italia2018.eu) najde každý zájemce o vystavení svého exponátu elektronický formulář, který vyplní a zašle přímo organizátorům akce. Po ověření kvalifikace exponátu obdrží vystavovatel vyrozumění o přijetí/nepřijetí svého exponátu a v kladném případě mu spolu s akceptací jeho přihlášky dorazí i vyrozumění o celkové výši výstavního poplatku k úhradě, který uhradí prostřednictvím internetového platebního systému PayPal. Následně bude požádán o nahrání svého exponátu na webovou stránku výstavy a poté o fyzické doručení svého exponátu buď poštou, nebo osobním dovozem do Verony.

Více informací o výstavě včetně plného znění IREXu najdete na webové stránce [www.italia2018.eu](http://www.italia2018.eu). V případě jakýchkoliv dotazů se obraťte na Lubora Kunce (email: [lubor.kunc@seznam.cz](mailto:lubor.kunc@seznam.cz)). Termín pro elektronické podání přihlášek je 31. červenec 2018.

## Klubová výstava v Holiči

Aktivní filatelistický klub KF 52-13 Holič na moravsko-slovenském pomezí pořádá i letos v areálu místního zámku propagační výstavu poštovních známek v rámci oslav tzv. Tereziánských dnů. Výstava bude věnována tématu „100. výročí vydání první československé známky“. Zdejší hornouherské panství bylo spolu se sousedním moravským panstvím Hodonín majetkem císařského páru Marie Terezie a Františka Štěpána Lotrinského. Ti do Holiče rádi přijížděli nejen na parfonsní

hony a za odpočinkem, ale obchodně zdatný císař zde provozoval významnou manufakturní výrobu kvalitní holičské fajánse. Tato malovaná keramika svojí kvalitou, širší sortimentu a samozřejmě i cenou představovala významnou konkurenci drahému porcelánu.

Tentokrát budou pod klenutým stropem opraveného zámeckého opevnění vystaveny známky z bohatě specializované sbírky Československa pana Ladislava Kukliše. Dlouholetý předseda klubu a významný funkcionář organizované československé a slovenské filatelie vybere i vhodné listy ze svého obsáhlého exponátu našeho a světového výtvarného umění. Výběr zaměří na období první poloviny minulého století. Holičští filatelisté tak připomenou i 100. výročí vzniku samostatné Republiky československé.

Holičská výstava bude mít vlastní příležitostně poštovní razítko, jehož autorem bude Ferda Adrian. Na základě dohody mezi slovenskými filatelisty a poštou bude razítko dodáno zdarma a používáno po dva dny. Slovenská razítka mají svůj styl a půvab, viz ilustrační razítko z loňské tereziánské výstavy rovněž v Holiči.

**Josef Šolc**



## MLÁDEŽNICKÁ FILATELIE

### 45. ročník Filatelistické olympiády mládeže

Letošní finále 45. ročníku Filatelistické olympiády mládeže se uskuteční ve dnech 8. až 10. června 2018 v Praze v moderních prostorách Raiffeisenbank. Soutěž připravila komise mládeže SČF, která nás po skončení seznámí s výsledky.

#### PROGRAM:

- 8.6. pá:** 13 - 15 ubytování;  
15 - 18 návštěva Tiskárny cenin.
- 9.6. so:** 7 - 8,30 snídaně;  
9,00 slavnostní zahájení;  
9,15 pokyny k soutěži;  
9,30 zahájení soutěže testy;  
12 - 13 práce poroty, výdej balíčků na oběd;  
13,00 vyhlášení výsledků, předání diplomů a cen;  
14,00 ukončení finále olympiády;  
15 - 18 prohlídka města;  
19,00 večeře.
- 10.6. ne:** 7 - 10 snídaně;  
10 - 11 uvolnění pokojů;  
odpoledne individuální program;  
odjezd dle pokynů vedoucích KMF.

**Zdeněk Töpfer**, předseda Komise mládeže SČF

## INFORMACE SČF, číslo 2/2018.

Vydává Svaz českých filatelistů, z.s., Opletalova 29, 110 00 Praha 1; [www.informace-scf.cz](http://www.informace-scf.cz)

Uzávěrka čísla: 20. května 2018. **Adresa redakce:** [sekretariat@informace-scf.cz](mailto:sekretariat@informace-scf.cz)

**Redakční rada:** PaedDr. Josef Šolc – šéfredaktor. Členové: JUDr. Ing. František Beneš, CSc., Ing. Petr Fencel, Mgr. Jaroslav Maleček, Ing. Mgr. Rudolf Schindler, Mgr. Václav Špatný, RNDr. Zdeněk Töpfer, CSc.

**Grafická úprava:** Mgr. Vladimír Münzberger.